

Theoretical and methodological basis for ensuring information security of person, society and the state

of a person is a way of functioning in a special sphere of family, home, intimate relations, which are not the subject to be controlled by the state, public organizations or individuals. At the same time, the idea of the information security of a person in criminal proceedings is achieved by effective ensuring the constitutional right that defines in Art. 32 of the Constitution of Ukraine that no one shall be subjected to interference in his private life and family matters, except when such interference is stipulated by the Constitution of Ukraine. Among the further perspectives of the scientific research there are matters of ensuring information security and ways to tackle them.

Key words: *guarantees, law, information security, criminal proceedings, an individual, restrictions of individual rights and freedoms, court, private and family life, temporary access to objects and data.*

DOI 10.51369/2707-7276-2024-1(37)-4
УДК 341.232:336.719.2(477+73)

*ПАЛЬЧИК Максим Леонідович
ЗЕМЛЯКОВ Роман Юрійович*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМУ ПОВОДЖЕННЯ З БАНКІВСЬКОЮ ТАЄМНИЦЕЮ З УРАХУВАННЯМ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ ТА США В ПОДАТКОВІЙ СФЕРІ

У статті, урахуваючи актуалізацію загроз національній безпеці України в умовах повномасштабної війни, запропоновано можливі шляхи модернізації механізму поведіння з інформацією, що містить банківську таємницю, у межах співробітництва України та США в податковій сфері. Саме вивчення досвіду правового регулювання США та застосування міжнародних договорів із транскордонного обміну фінансовою інформацією, на думку авторів, сприятиме розробленню чіткого плану розвитку національного законодавства, що регулює обмін інформацією, яка містить банківську таємницю.

Обмін інформацією щодо іноземних рахунків резидентів США здійснюється відповідно до положень Закону Сполучених Штатів Америки «Про податкові вимоги до іноземних рахунків», який є основою для формування міжнародної угоди «Foreign Account Tax Compliance Act» (FATCA) та реалізується відповідно до умов співпраці з країною-партнером. Двостороння угода FATCA передбачає дві моделі співпраці – здійснення обміну інформацією в односторонньому чи двосторонньому порядку.

© Пальчик М. Л., Земляков Р. Ю., 2024

Теоретико-методологічні засади забезпечення інформаційної безпеки людини, суспільства, держави

Платформою та основним стандартом для забезпечення обміну фінансовою інформацією в межах згаданої угоди є Стандарт щодо автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки для податкових цілей.

Обґрунтовується, що в процесі імплементації положень міжнародних договорів особливе значення має розширення співпраці в межах угоди FATCA для створення повноцінного механізму взаємного обміну інформацією між Сполученими Штатами Америки й Україною в частині моніторингу за фінансовою активністю громадян України та юридичних осіб на території США й у межах запобігання фінансуванню збройної агресії РФ проти України, а також протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню міжнародного тероризму. Процедура надання інформації, що становить банківську таємницю, міжнародним органам і міжурядовим організаціям потребує вироблення спеціального механізму реалізації процесів обробки фінансової інформації.

Ключові слова: банківська таємниця, легалізація доходів, міжнародне співробітництво, міжнародні договори, національна безпека, податкова сфера, фінансова інформація.

Постановка проблеми. Процес світової глобалізації у сфері обміну інформацією є каталізатором впливу на систему використання відомостей з обмеженим доступом, що активно розвивається у зв'язку з транскордонним обміном між країнами й організаціями, які водночас мають забезпечити реалізацію своїх інтересів і національну безпеку. Також існує проблема невідповідності деяких положень національного та міжнародного законодавства, що регулює процеси обміну інформацією, яка має обмежений доступ. Зокрема це стосується й сфери банківської таємниці.

Питання захисту банківської таємниці особливо актуалізується в період збільшення загроз вчинення фінансових злочинів, незаконного розповсюдження інформації, активізації світового тероризму. В Україні водночас із розвитком міжнародних економічних відносин еквівалентно збільшуються проблеми, пов'язані з використанням інформації з обмеженим доступом у процесі збирання, обробки й акумулювання в єдину систему між-

народного обміну інформацією. Окремим аспектом цього питання є модернізація системи національного законодавства з метою створення дієвих механізмів взаємодії з країнами-партнерами щодо збільшення можливостей національного контролю за операціями по іноземних банківських рахунках громадян України та юридичних осіб у процесі виявлення каналів фінансування тероризму.

Видається, що під час підготовки чіткого плану розвитку національного законодавства, яке врегулює процеси обміну інформацією, що містить банківську таємницю, корисним є дослідження цього механізму в законодавстві Сполучених Штатів Америки, а також практики застосування положень міжнародних договорів із транскордонного обміну фінансовою інформацією, учасником яких є Україна.

Необхідність модернізації процедури обігу банківської таємниці в національному законодавстві також зумовлюється тим, що на сьогодні діє досить недосконалий механізм моніторингу за фінансовими активами рези-

Theoretical and methodological basis for ensuring information security of person, society and the state

дентів України за кордоном. Окремим важливим чинником, що є каталізатором розробки механізму обміну даними, що становлять банківську таємницю, є створення механізму виявлення каналів фінансування тероризму, зокрема з боку РФ, що в умовах воєнного стану стає особливо актуальним.

З метою вдосконалення інституту захисту банківської таємниці для забезпечення національної безпеки України в усіх сегментах застосування потрібне вивчення та впровадження досвіду провідних країн світу, а також використання наявних можливостей нормативного забезпечення, зокрема імплементації положень міжнародних угод щодо обміну банківськими даними. Дослідження показало, що на цей час достатньо прогресивною є система законодавства Сполучених Штатів Америки, що орієнтована на регулювання сфери обміну банківською таємницею з урахуванням досвіду застосування положень міжнародних договорів. Беручи до уваги особливості функціонування цієї системи, можна визначити вектор розвитку національного нормативного забезпечення у сфері охорони банківської таємниці.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Дослідження проблемних аспектів інституту банківської таємниці з метою забезпечення національної безпеки проводили Ліліан Б. Кляйн [1; 2], Джессі Рассел [3], Сандра Буйсен [4], Н. Москаленко [5] та інші. Проблематика, яку розглядають науковці, стосується питань поводження з інформацією, яка становить банківську таємницю, діяльності фінансових установ у згаданому процесі,

нормативного регулювання боротьби з відмиванням коштів у Сполучених Штатах Америки, а також проблем боротьби з легалізацією (відмиванням) коштів, одержаних злочинним шляхом.

Водночас на сьогодні є малодослідженими проблеми правового регулювання обміну фінансовою інформацією, зокрема банківською таємницею, для податкових цілей і задля забезпечення фінансової безпеки держави.

Метою дослідження є визначення шляхів модернізації механізму поводження з банківською таємницею в Україні з урахуванням міжнародного співробітництва України та США в податковій сфері.

Виклад основного матеріалу. Створення механізму моніторингу іноземних банківських рахунків громадян України, а також юридичних осіб є складовою системи завдань із забезпечення національної безпеки. Для ефективного формування вказаного механізму доцільним є аналіз положень Закону Сполучених Штатів Америки «Про податкові вимоги до іноземних рахунків» (Foreign Account Tax Compliance Act) (далі – FATCA), зокрема в частині визначення вимог до іноземних фінансових організацій щодо укладення спеціальної угоди із Службою внутрішніх доходів (Internal Revenue Service, IRS) США, а також здійснення контролю за наявністю рахунків, що відкриваються платниками податків Сполучених Штатів Америки у фінансових організаціях, та інформування про вказані рахунки Служби внутрішніх доходів США.

Варто зауважити, що моніторинг іноземних рахунків резидентів

Теоретико-методологічні засади забезпечення інформаційної безпеки людини, суспільства, держави

США здійснюється відповідно до положень указанного вище закону Сполучених Штатів Америки, який є основою для формування міжнародної угоди «Foreign Account Tax Compliance Act» та реалізується відповідно до умов співпраці з країною-партнером. Указані акти встановлюють вимоги до іноземних фінансових установ і деяких інших нефінансових організацій щодо їхнього звітування стосовно іноземних активів, власниками яких є фізичні або юридичні особи – резиденти США. Цей закон був прийнятий як частина Закону США «Про стимулювання найму для відновлення працевлаштування» (Hiring Incentives to Restore Employment (HIRE) Act), метою якого є створення системи вимог до громадян США щодо звітування про свої закордонні фінансові рахунки й іноземні активи залежно від градації їхнього розміру та частоти здійснюваних операцій [1, с. 28].

Положеннями двосторонньої угоди FATCA визначається система співпраці, яка дає можливість зробити висновок про створення варіативної моделі застосування цього механізму обміну інформацією залежно від умов договорів, напрямів співпраці з різними партнерами тощо. Фактично основною метою FATCA є впровадження механізму протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом за кордоном громадянами та резидентами США. Двостороння угода FATCA передбачає дві моделі реалізації [5].

Відповідно до першої моделі фінансові інституції країни звітують щодо американських клієнтів у місцеві податкові органи, а ті автоматично передають інформацію до федераль-

ної податкової служби США (IRS). Згідно з другою моделлю фінансові інституції країни звітують про американських клієнтів безпосередньо до IRS. Перша модель поділяється на модель, що передбачає взаємний обмін інформацією (модель 1a), а також модель, відповідно до якої обмін інформацією здійснюється в односторонньому порядку (модель 1b) [6].

Україна підписала угоду FATCA за моделлю 1b, у межах якої встановлюється односторонній обмін інформацією та виключно стосовно американських платників податків. Зокрема закріплено зобов'язання українських банків та інших фінансових установ збирати визначену інформацію, аналізувати, систематизувати отримані дані та передавати відомості до Державної податкової служби України, яка далі передає отриману інформацію до Служби внутрішніх доходів США, що включає номери рахунків, обороти за рахунками й інформацію про залишки на рахунках. Водночас власники рахунків у фінансових установах України зобов'язані розкривати повну інформацію стосовно бенефіціарних власників таких рахунків [6].

Інформація щодо юридичних і фізичних осіб, яка містить банківську таємницю, повинна розкриватися банками у випадках та в обсягах, визначених угодою між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки, для поліпшення виконання податкових правил і застосування положень угоди FATCA та у випадках, передбачених іншими міжнародними договорами, що містять положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість яких

Theoretical and methodological basis for ensuring information security of person, society and the state

надана Верховною Радою України, або укладеними на їхній основі міжвідомчими договорами. Цей сегмент угоди закріплює можливість інтеграції механізму договору в інші міжнародні угоди [6]. Процес стандартизації транскордонного обміну інформацією повинен бути основою для міжнародної співпраці у сфері обробки відомостей закритого характеру.

Платформою та основним стандартом для забезпечення обміну фінансовою інформацією в межах угоди FATCA є Стандарт щодо автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки для податкових цілей, відомий як Common Standard on Reporting and Due Diligence for Financial Account information (CRS) або Загальний стандарт звітності та належної перевірки інформації про фінансові рахунки (далі – Загальний стандарт звітності CRS). Він визначає загальні положення, підстави та механізм автоматичного обміну інформацією щодо фінансових рахунків на глобальному рівні між податковими органами. Загальною метою CRS є боротьба з ухиленням від сплати податків.

Загальний стандарт звітності CRS є міжнародним стандартом, що схвалений Радою ОЕСР 15 липня 2014 року та вимагає від країн, які його імплементують, збирати інформацію від фінансових установ про фінансові рахунки власників таких рахунків і щорічно на автоматичній основі обмінюватися такою інформацією з юрисдикціями – партнерами з обміну в межах Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки (Multilateral Competent Authority Agree-

ment on Automatic Exchange of Financial Account Information (далі – Багатостороння угода МСAA CRS)) [7].

У межах виконання взятих міжнародних зобов'язань 19 серпня 2022 року Державна податкова служба України як уповноважений орган України приєдналася до Багатосторонньої угоди МСAA CRS. Україна, приєднавшись до вказаної угоди, долучилась до міжнародної системи автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки відповідно до Загального стандарту звітності CRS, схваленого Радою ОЕСР [8].

Аналіз практичної реалізації положень і вимог указаних стандарту й угоди показав, що доцільним є проведення в подальшому комплексного дослідження системи законодавства Сполучених Штатів Америки, зокрема в сегменті створення угоди FATCA й інтеграції механізму її реалізації в міжнародний простір, що дає можливість створення на національному рівні дієвого інструментарію моніторингу іноземних банківських рахунків громадян України та юридичних осіб [9].

Постановою правління Національного банку України від 16.03.2023 № 26 «Про розкриття інформації щодо зв'язків клієнтів із державою, що здійснює збройну агресію проти України» визначено механізм надання банками, які здійснюють свою діяльність на території України, усіх відомостей, що становлять банківську таємницю про клієнтів, які прямо чи опосередковано мають відношення до країни-агресора та рахунки й активи яких можуть використовуватися для підтримки збройної агресії проти України. Варто заува-

Теоретико-методологічні засади забезпечення інформаційної безпеки людини, суспільства, держави

жити, що положення зазначеної постанови визначають механізм взаємодії між банками та Національним банком України щодо обов'язкового надання інформації про окремі категорії клієнтів, зокрема й резидентів країни-агресора, юридичних осіб, функціонування та діяльність яких пов'язана з країною-агресором, і клієнтів, які є учасниками або акціонерами юридичних осіб спільно з громадянами держави-агресора [10].

Перелік відомостей, що мають розкриватися державним органам, має універсальний характер і повинен бути інтегрованим у механізм укладення угод із міжнародними банками, міжнародними фінансовими організаціями та країнами-партнерами. Задля реалізації цього механізму разом із країнами-партнерами необхідне укладення відповідних угод, зокрема з країнами Європейського Союзу, що дасть можливість виявити джерела фінансування збройної агресії проти України, а також урахувувати ризики, які можуть виникати в процесі функціонування каналів фінансування, зберігання активів і створення фінансових потоків для реалізації політики країни-агресора в країнах Європейського Союзу, Сполучених Штатах Америки та інших.

Окремим аспектом цього процесу є необхідність розширення обсягу інформації, що може бути надана банками та фінансовими установами як у межах національної фінансової системи, так і міжнародної співпраці, зважаючи на положення «Foreign Account Tax Compliance Act», із метою отримання державними органами повної фінансової історії фізичних та юри-

дичних осіб, історії проведення транзакцій і кредитної історії на предмет існування можливих зв'язків із країною-агресором у минулому. Такий процес сприятиме дієвій реалізації системи моніторингу за потенційними фізичними та юридичними особами, діяльність яких була або буде спрямована на створення каналів взаємодії з країною-агресором.

Відповідно до статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність» інформація щодо юридичних та фізичних осіб, що становить банківську таємницю, розкривається банками центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, у випадках та обсязі, визначених угодою між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил і застосування положень Закону США «Про податкові вимоги до іноземних рахунків» (FATCA) та іншими міжнародними договорами, що містять положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або укладеними на їхній підставі міжвідомчими договорами. Порядок розкриття такої інформації встановлює Національний банк України [11].

Угодою між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил і застосування положень Закону США «Про податкові вимоги до іноземних рахунків», що спрямована на підвищення рівня дотримання міжнародного податкового законодавства, окрім іншого, передбачено зобов'язання отримувати та здійснювати

Theoretical and methodological basis for ensuring information security of person, society and the state

обмін інформацією стосовно американських підзвітних рахунків, визначено час і спосіб здійснення обміну інформацією між сторонами, закріплено особливості застосування Закону FATCA до фінансових установ України, унормовано особливості співпраці у виконанні вимог та примусового їх виконання, визначено взаємні зобов'язання щодо збільшення ефективності обміну інформацією та прозорості, а також послідовність у застосуванні FATCA до партнерських юрисдикцій [12].

Відповідно до положень постанови Правління Національного банку України «Про затвердження Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці» від 14.07.2006 № 267 встановлено загальну та спеціальні процедури розкриття банківської таємниці державним органам України на їхній запит та для реалізації їхніх повноважень. Правила щодо обігу інформації, яка становить банківську таємницю, як визначено в главі другій нормативного документа, мають пройти процедуру адаптації відповідно до вимог угоди «Foreign Account Tax Compliance Act» у частині надання відомостей про осіб – резидентів США податковим органам цієї країни, а також включати розширений механізм при долученні до вказаної угоди третьої країни в межах реалізації процедури міжнародного обміну інформацією.

Водночас необхідна сувора регламентація меж розкриття такої інформації з орієнтацією на створення чіткого переліку каналів отримання запитів від іноземних фінансових органів, їхню градацію за необхідності об-

робки даних і систематизацію, а також механізму передачі такої інформації прямими каналами чи через треті країни в межах угод про співробітництво та взаємний обмін інформацією. Вироблення процедури розкриття банківської таємниці в сегменті обробки документації та автоматичного зчитування інформації з автоматизованих систем обробки даних є основою для розширення порядку та меж розкриття банківської таємниці.

Загальний механізм вилучення матеріальних носіїв інформації, що містять банківську таємницю, у цьому випадку не потребує адаптації та комплексно регламентує проведення процедур виїмки та вилучення речей і документів із банків з дотриманням вимог, визначених у положеннях Кримінального процесуального кодексу України. Виключне право проведення таких дій на підставі ухвали слідчого судді або суду має реалізовуватися правоохоронними органами України в межах компетенції та відповідно до міжнародних запитів іноземних або міжнародних структур [13].

Механізм інформування банками уповноважених органів щодо проведення фінансових операцій, результатів моніторингу за активами та проведенням транзакцій особами, які є іноземцями, має узгоджуватись із положеннями міжнародних угод, зокрема відповідати угоді «Foreign Account Tax Compliance Act», а також містити універсальну частину при підготовці угод із країнами Європейського Союзу й іншими країнами – партнерами України. Указаний універсальний механізм інформування уповноважених органів щодо резидентів інших країн

Теоретико-методологічні засади забезпечення інформаційної безпеки людини, суспільства, держави

потрібно сегментувати на частини визначеного переліку: відомості, що підлягають прямому інформуванню; відомості, що потребують систематизації та додаткового моніторингу при необхідності використання такої інформації в інтересах України; відомості, які необхідно направляти також безпосередньо до правоохоронних органів.

Висновки. Підсумовуючи викладене, можна констатувати, що Україна активно імплементує в національну правову систему положення міжнародних правових актів щодо взаємного обміну інформацією та поведження з банківською таємницею. Вказане відповідає загальному напрямку нормотворчої діяльності, спрямованої на модернізацію національного механізму поведження з банківською таємницею в Україні в умовах повномасштабної війни.

У процесі імплементації положень міжнародних угод особливого значення набуває розширення співпраці в

межах угоди FATCA (модель 1a) для створення повноцінного механізму взаємного обміну інформацією між Сполученими Штатами Америки й Україною в частині моніторингу за фінансовою активністю громадян України та юридичних осіб на території США. Таке розширення має закріплюватися відповідним нормативним забезпеченням, а також проєктуватися на основі вже імплементованих у національну правову систему міжнародних стандартів.

Процедура надання інформації, що становить банківську таємницю, міжнародним органам і міжурядовим організаціям потребує вироблення окремого механізму реалізації процесів збирання даних про громадян, їх обробки та надання інформації на запит відповідно до окремих угод, але на основі універсальних положень, що не будуть суперечити положенням міжнародних договорів і національного законодавства.

Список використаних джерел

1. Lilian B. Klein. Bank Secrecy Act. Anti-Money Laundering. *Nova Science Publishers*. 2008. 118 p.
2. Lilian B. Klein. Bank Secrecy Act. Background, Statute and Interpretation. *Nova Science Publishers*. 2007. 161 p.
3. Jesse Russel. Bank Secrecy Act. *Book on Demand Ltd*. 2012. 126 p.
4. Sandra Booyesen. Can banks still keep a secret?: Bank secrecy in financial centres around the world. *Cambridge University Press*. 2018. 430 p.
5. Москаленко Н. В. Досвід США щодо побудови системи запобігання та протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом. *Фінанси, облік, банки*. 2014. № 1(20). С. 209–214.
6. За крок до скасування банківської таємниці. Що зміниться. *NV Новини*, 11 листопада 2019 р. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/amp/za-krok-do-skasuvannya-bankivskoji-tajemnici-50052685.html> (дата звернення: 07.02.2024).
7. CRS (Загальний стандарт звітності) / Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/crs-578> (дата звернення: 06.02.2024).
8. Україна приєдналася до Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки / Державна податкова

Theoretical and methodological basis for ensuring information security of person, society and the state

служба України. URL: <https://tax.gov.ua/baneryi/crs/povidomlennya/print-609052.html> (дата звернення: 07.11.2023).

9. The CRS Multilateral Competent Authority Agreement. CRS information. *Automatic Exchange Portal OECD*. URL: <https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/international-framework-for-the-crs> (дата звернення: 07.11.2023).

10. Про розкриття інформації щодо зв'язків клієнтів із державою, що здійснює збройну агресію проти України : постанова Правління Національного банку України від 16.03.2023 № 25. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_16032023_26 (дата звернення: 07.11.2023).

11. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#n1360> (дата звернення: 07.11.2023).

12. Про податкові вимоги до іноземних рахунків : Угода між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США «(FATCA) : Міжнародний документ від 07.02.2017 № 840_005-17. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/840_005-17#Text (дата звернення: 07.11.2023).

13. Про затвердження Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці : постанова Правління Національного банку України від 14.07.2006 № 267. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0935-06#n18> (дата звернення: 06.02.2024).

Стаття надійшла до редакції 12.03.2024

UDC 341.232:336.719.2(477+73)

Palchyk M. L., Zemliakov R. Yu.

SOME ASPECTS OF MODERNIZATION OF THE BANK SECRECY MANAGEMENT MECHANISM WITH THE FOCUS ON INTERNATIONAL COOPERATION BETWEEN UKRAINE AND THE UNITED STATES IN THE TAX FIELD

With the focus on current threats to Ukraine's national security in the context of a full-scale war, the article suggests possible ways to modernize the mechanism of handling information containing bank secrecy within the framework of cooperation between Ukraine and the USA in the tax area. The authors believe that studying the experience of the US legal regulation and application of international treaties on cross-border exchange of financial information will contribute to the creation of a clear plan to develop the national legislation regulating the exchange of information containing bank secrets.

The exchange of information regarding foreign accounts of the U.S. residents is carried out in accordance with the provisions commonly known as the Foreign Account Tax Compliance Act ('FATCA'), which introduce a reporting regime for financial institutions and implemented in accordance with the terms of cooperation with the partner country. Bilateral FATCA agreement provides two models of cooperation, which may involve the exchange of information uni- and bilaterally. The platform and the main standard for ensuring the exchange of financial information within the framework of the abovementioned agreement is Common Standard on Reporting and Due Diligence for Financial Account information.

The authors believe that in the process of the implementation of the provisions of international treaties, the expansion of cooperation within the framework of FATCA agreement is of particular importance, in order to create a full-featured mechanism for the mutual exchange of information between the United States of America and Ukraine in terms of monitoring the financial activity of Ukrainian citizens and legal entities on the territory of the

Теоретико-методологічні засади забезпечення інформаційної безпеки людини, суспільства, держави

USA, within the scope of preventing the financing of Russian military aggression against Ukraine, as well as counteraction to legalization (laundering) of criminal proceeds and financing of terrorism. At the same time, the procedure for providing information constituting bank secrecy to international bodies and intergovernmental organizations requires the development of a separate mechanism for the implementation of the processes of collection, processing and transmission of financial information.

Key words: *bank secrecy, income legalization, international cooperation, international agreements, national security, tax sphere, financial information.*

DOI 10.511369/2707-7276-2024-1(37)-5
УДК 621.391

*ПОЧЕРНЯЄВ Віталій Миколайович
ГЛАДКИХ Валерій Миколайович
СИВКОВА Наталія Максимівна*

ІНФОРМАЦІЙНА ПАРАДИГМА

Парадигма теорії інформації відіграє вирішальну роль у розумінні й аналізі фундаментальних властивостей і процесів інформації в різних галузях науки. На сьогодні в теорії інформації немає загальної парадигми. Відсутність інформаційної парадигми загалом може бути зумовлена різноманітними факторами, включаючи обмеженість досліджень у цій галузі науки.

У статті автори на основі результатів проведеної наукової розвідки, виходячи з визначення «інформація – це знання», формулюють інформаційну парадигму, яка має велике значення для розуміння та аналізу фундаментальних властивостей як інформаційних процесів, так і матерії.

Як така парадигма пропонуються твердження:

- твердження існує незалежно від матерії;
- твердження набуває змісту та бере участь у цілеспрямованій взаємодії тільки в інформаційних системах, які доповнюють даний тип знання;
- твердження завжди представлене в закодованому вигляді, але його зміст не змінюється залежно від типу коду;
- інформаційний обмін між матеріальними інформаційними системами відбувається з а допомогою фізичних взаємодій, пов'язаних із передачею кодів;
- створення нових тверджень можливе лише всередині інформаційної системи;
- інформація може бути пов'язана з інформаційними системами, які існують в інших реальностях і фізично не взаємодіють із нашим матеріальним всесвітом.

Ключові слова: *інформація, інформаційна парадигма, інформаційна система, знання.*

© Почерняєв В. М., Гладких В. М., Сивкова Н. М., 2024